

UCHWAŁA Nr LXXVIII/611/2010
Rady Gminy Elk
z dnia 28 maja 2010 r.

**w sprawie przyjęcia Podprogramu Aktywności Lokalnej projektu systemowego
„Uwierz w siebie” na 2010r.**

Na podstawie art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm./ i art.18, ust.2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm./, Rada Gminy Elk uchwala, co następuje:

§ 1.Przyjmuje się Podprogram Aktywności Lokalnej „Uwierz w siebie” na 2010 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Elk.

§ 3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Elk

Mirosław Świdzki

Podprogram Aktywności Lokalnej
Projekt systemowy „Uwierz w siebie” na rok 2010
Priorytet VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1

Wstęp

Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 zatwierdzony przez Komisję Europejską przewiduje realizację projektów systemowych, obejmując w ramach Priorytetu VII – Promocja integracji społecznej działania polityki integracji społecznej, których celem jest zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Beneficjentami projektu, czyli jednostkami realizującymi projekt w Działaniu 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji w Poddziałaniu 7.1.1 są gminne jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej.

Program aktywności lokalnej jako narzędzie rozwoju form aktywnej integracji, służy aktywizacji społecznej i rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej poprzez prowadzenie działań aktywizacyjnych adresowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną.

W ramach programu aktywności lokalnej przewiduje się zastosowanie środowiskowej pracy socjalnej, instrumentów aktywnej integracji, prac społecznie użytecznych, działań o charakterze środowiskowym oraz innych działań o charakterze środowiskowym.

W realizacji programów aktywności lokalnej stosuje się zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wyróżnia się instrumenty aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej.

Zakończenie udziału w Programie Aktywności Lokalnej powinno przyczynić się – dla odbiorców tych działań – do wzrostu ich kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających im powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy.

Podprogram Aktywności Lokalnej na rok 2010 wpisuje się w Gminny Program Aktywności Lokalnej na lata 2008-2013.

I. Diagnoza

Zgodnie z art. 17 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2005 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Programem Aktywności Lokalnej w 2010 roku zostaną objęci mieszkańcy gminy Ełk, młodzież w wieku 16-25 r.ż., nieaktywna zawodowo, bezrobotna, zagrożona wykluczeniem społecznym, pochodząca z rodzin korzystających z pomocy społecznej. Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku (I kwartał 2010r.) wynika, że w powiecie ełckim na łączną liczbę bezrobotnych największa liczba osób bezrobotnych występuje gminie Ełk (1358os., w tym kobiet 645). Dużą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. 578 osób, w tym 328 kobiet. Drugą pod względem wielkości stanowi grupa osób bezrobotnych w wieku do 25 r.ż. 312 osób, w tym 156 kobiet. Z danych porównawczych (XII 2009, a I kwartał 2010) wynika, że liczba osób bezrobotnych znacznie

się zwiększyła w gminie Ełk o 143 osób.

Dane z roku 2009 roku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku z pomocy korzystało rodzin. Łączna liczba klientów GOPS (2009r.) 617 rodzin, w tym 2385 osób. Z danych wynika, że znaczna część osób korzystających z pomocy społecznej to osoby bezrobotne (399 rodzin). Jednym z kolejnych częstych powodów udzielania pomocy jest ubóstwo 380 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego (142 rodzin). Z danych wynika (raport2009GOPS-analiza os. objętych pomocą), że na liczbę osób 1265 było 681 kobiet. Jednocześnie wynika, że osoby wieku do 25 r.ż. stanowią grupę 349 osób, .

Program Aktywności Lokalnej na rok 2010 będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku przy współpracy z Urzędem Gminy Ełk, Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku, Centrum Kultury i Sportu w Stradunach, Biblioteki Publicznej Gminy Ełk z siedzibą w Nowej Wsi Ełckiej.

Powyżej zaprezentowano jedynie najważniejsze problemy prowadzące do społecznego wykluczenia mieszkańców naszej gminy. Osoby te oraz ich rodziny borykają się z różnorodnymi problemami, które jednak najczęściej są ściśle powiązane z długotrwałym pozostawaniem poza rynkiem pracy, jednocześnie korzystającym z pomocy społecznej, a co za tym idzie ubóstwem. Długotrwałe bezrobocie i korzystanie z pomocy społecznej rodzi niską aktywność zawodową i społeczną, uzależnienia i przemoc, nieprawidłowe wzorce w rodzinie. Ubóstwo przyczynia się do obniżenia poziomu życia, ograniczenia potrzeb. Pracując z osobą lub rodziną nie można ich oddzielić od środowiska, w którym żyją. Szczególną grupę problemową w naszej gminie stanowi młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym i ich rodziny, które najsilniej odczuwają wymienione problemy.

Na podstawie przeprowadzonych ankiet w 2009r. przy współpracy Centrum kultury i Sportu w Stradunach wśród młodzieży, najczęściej pojawiającymi się problemami są: brak miejsc do zabaw, brak oferty na zorganizowanie czasu wolnego, brak wyjazdów związanych ze spotkaniami z inną młodzieżą i poznanie nowych kontaktów, brak poczucia bezpieczeństwa w swojej miejscowości, brak zespołów np. tanecznych lub wokalnych.

Niestety wystąpiły trudności w przeprowadzonym badaniu, młodzież niechętnie wypełniała ankietę, co świadczy o ich biernej postawie oraz braku zainteresowania. Niewiele osób z tej grupy, za cel postawiło sobie znalezienie pracy czy podwyższenie wykształcenia. Z analizy ankiet dodatkowo wynika, że badaną grupę charakteryzują następujące problemy:

- uzależnienia,
- przemoc,
- niskiej aktywności społecznej (niska świadomość na temat wykorzystania czasu wolnego);
- bierna, roszczeniowa postawa (brak wyższych potrzeb),
- niezaradność życiowa (niegospodarność czasem),
- niska mobilność (z uwagi na wyniesione wzorce z domu rodzinnego),
- niewielkie umiejętności poruszania się na rynku pracy(z uwagi na bezradność wynikającą z bezrobocia w rodzinie),
- niewielkie doświadczenie zawodowe;
- nieprawidłowe wzorce życiowe (niewłaściwe wzorce dziedziczenie zachowań, biedy).

Osoby i rodziny uwikłane w omówione powyżej problemy w pierwszej kolejności wymagają indywidualnej pomocy i wsparcia ze strony powołanych w tym celu instytucji i organizacji.

Osobom, w tym młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym brakuje nie tylko praktycznych umiejętności zawodowych, ale również, a może zwłaszcza umiejętności społecznych. Dlatego główną osią projektu stały się warsztaty, prowadzące do przywrócenia podopiecznym wiary we własne siły, podniesienia zdolności do komunikowania się. Te blokady skutecznie uniemożliwiają nie tyle podjęcie pracy, co nawet jakiegokolwiek próby aktywizacji zawodowej i społecznej.

Próbą wyjścia naprzeciw tym ważnym problemom jest program aktywności lokalnej. Na podstawie przeprowadzonych rozmów i ankiet wynika, że osoby są chętne do udziału w projekcie, zainteresowane zmianą własnej trudnej sytuacji. Duża część młodzieży wymaga wsparcia i pomocy

psychologiczno – terapeutycznej, kontaktów interpersonalnych, integracji ze społeczeństwem, a także pokierowaniu w drodze aktywizacji zawodowej i społecznej, która spowoduje poczucie pewności.

Ocena zasobów niezbędnych do realizacji PAL

Kadra	Infrastruktura	Lokal	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog szkolny • doradca zawodowy • pracownicy socjalni • terapeuta • instruktorzy CKiS • dzielnicowy • strażacy • pracownicy biblioteki • nauczyciele • koordynator GKRPA • duchowny 	<ul style="list-style-type: none"> • Bus-szkoła • Boisko • Pomieszczenia CKiS • Sprzęt w dyspozycji CKiS 	<ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia CKiS • biblioteka • Sale szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy • Powiatowy Urząd Pracy • Centrum Kultury i Sportu • Biblioteka • Policja • Szkoła • Parafia • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

II. Cel główny:

Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych młodzieży w wieku 16 – 25 r.ż. z terenu gminy Ełk, w szczególności Stradun i okolic umożliwiających aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym w okresie 01.05.2010r. – 30.09.2010r..

Celem działań jest zmotywowanie w/w osób do pracy nad sferą psychiczną i osobowościową. Wsparcie psychologiczno – terapeutyczne będzie załączkiem drogi do zmiany sytuacji osobistej. Umocnienie pozycji psychicznej sprawi, że osoby będą czuły się pewniej, łatwiej będzie im zrozumieć i pokonywać trudną sytuację. Ponadto pewność siebie i wzmocnienie osobowości będzie sprzyjać własnemu rozwojowi, chęci zmiany swojej sytuacji w sferze społecznej oraz zawodowej.

Cele szczegółowe:

1. Zaktywizowanie społeczne i zawodowe uczestników poprzez udział w warsztatach i szkoleniach.
2. Wzrost poczucia wiary we własne możliwości.
3. Zwiększenie samoświadomości oraz wiedzy w zakresie radzenia sobie z problemami i trudnościami
4. Podwyższenie umiejętności wykorzystywania czasu wolnego.
5. Zmiana postaw na pro aktywne poprzez wzrost aktywności społecznej.

Przewidywane rezultaty

Rezultaty twarde

1. 16 osób, w tym 11 kobiet zostanie objętych wsparciem w ramach programu aktywności lokalnej.
2. Ok. 80% uczestników zakończy pozytywnie udział w projekcie (12 osób, w tym 9 kobiet, 3 mężczyzn) potwierdzony dyplomem/zaświadczeniem.
3. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz zainicjowanie nowych form i metod pracy poprzez zatrudnienie animatora lokalnego.

Miękkie

1. Usamodzielnienie się młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w wieku 16-25 r.ż. poprzez nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnościami i problemami.
2. Nabycie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy poprzez udział 16 osób,

- w tym 11 kobiet w zajęciach z zakresu pierwszej pomocy.
3. Nabycie umiejętności efektywnego wykorzystywania czasu wolnego poprzez uczestnictwo 16 osób, w tym 11 kobiet w zajęciach prowadzonych przez animatora lokalnego.
 4. Wzrost integracji społecznej młodzieży w wieku 16-25 r.ż., w tym 11 kobiet.
 5. Poprawa funkcjonowania młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w wieku 16-25 r.ż., w tym 11 kobiet.
 6. Zwiększenie szans rozwoju zawodowego młodzieży zagrożonej wykluczeniem.

III. Adresaci programu

Uczestnikami programu aktywności lokalnej będą osoby- młodzież w wieku 16-25 r.ż. bezrobotne, poszukujące pracy nieaktywne zawodowo, korzystające ze pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Uczestnikami programu będą kobiety i mężczyźni objęci wsparciem przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku z powodu trudnej sytuacji rodzinnej oraz socjalno – bytowej.

Grupę docelową będzie stanowić młodzież w wieku 16-25 r.ż z terenu gminy Ełk. Przewiduje się objęcie wsparciem w ramach Programu Aktywności Lokalnej 16 osób, w tym 11 kobiet i ich otoczenie (rodzin). Ponadto program będzie oddziaływał na osoby zamieszkujące w środowisku osób wykluczonych (otoczenie osób wykluczonych).

Grupa docelowa projektu zostanie zakwalifikowana do uczestnictwa w programie w drodze rekrutacji i selekcji przeprowadzonej przez pracowników GOPS (rozmowy, wywiady, deklaracje). W celu usprawnienia oraz prawidłowego przebiegu procesu rekrutacji zostanie nawiązana współpraca z Centrum Kultury i Sportu Gminy Ełk oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku. Poszczególne osoby na etapie rekrutacji złożą deklaracje wstępne udziału w PAL, natomiast po ich zakwalifikowaniu i zatwierdzeniu złożą oświadczenia o zgodzie na uczestniczenie w programie. Beneficjenci ostateczni zostaną wybrani na podstawie wnikliwej analizy sytuacji rodzinnej poszczególnych osób.

IV. Szczegółowy opis planowanych działań

W ramach Programu Aktywności Lokalnej przewiduje się zastosowanie następujących działań:

- 1) środowiskowej pracy socjalnej – działanie będzie realizowane przez nowozatrudnionego pracownika – aspiranta pracy socjalnej oraz animatora lokalnego, mające na celu pomoc młodzieży w wieku 16-25 r.ż. we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi.
- 2) instrumentów aktywnej integracji - działanie to będzie realizowane poprzez zastosowanie zespołu instrumentów aktywizacyjnych. Przewiduje się zastosowanie instrumentów w zakresie:

Instrument aktywizacji społecznej:

- zajęcia integracyjno – informacyjne (stacjonarne), w ramach których będzie przekazywane informacje dotyczące realizacji Pal oraz będzie prowadzona integracja grupy (2 spotkania na początku i na końcu realizacji programu);

- zajęcia integracyjne - edukacyjne (stacjonarne). Działania te będą miały na celu zwiększenie szansy na integrację społeczną, jednocześnie umożliwią wyjście z izolacji społecznej(3 spotkania po 3 godz. na grupę);

- trening umiejętności i kompetencji społecznych (stacjonarne, wyjazdowe) - 3 spotkania po 3 godz. na grupę;

- usługi wspierające animację lokalną (przewiduje się zatrudnienie animatora lokalnego, zorganizowanie zajęć sportowych (w tym wyjście na basen), zajęć wg zainteresowań mających na celu aktywne spędzanie czasu wolnego, tzw. „otwarte drzwi”. Zostanie zainicjowana praca na rzecz wspólnego środowiska i społeczności (przywrócenie i zagospodarowanie terenu wokół CKiS) - animator 2 razy w tygodniu po 3 godz., instruktor 1 raz w tygodniu po 3 godz.

Instrument aktywizacji edukacyjnej:

- szkolenia/kursy wg preferencji, uwzględniając popyt na pracę (usługę/branżę po konsultacji z PUP). Przewiduje się szkolenie o różnym profilu: nauka języka obcego, nauka udzielania pierwszej pomocy. Planowane będą działania, które nie będą utrwały istniejących segregacji na rynku pracy, jednocześnie w organizacji szkoleń uwzględniony będzie dobór grup z uwagi na motywację, zaangażowanie, pewność siebie.

Planowane działania będą wykonane przy wykorzystaniu usługi zleconej, wg procedur Pzp

Instrument aktywizacji zawodowej:

- indywidualna praca z doradcą zawodowym (opracowanie ścieżki kariery 3h/os),
- warsztaty aktywne metody poszukiwania pracy (zajęcia grupowe 10h na grupę)

Końcowe działania będą nastawione na usamodzielnianie uczestników, poprzez ograniczenie oferowanego wsparcia i stały monitoring efektów, aby uczestnicy, zarówno kobiety jak i mężczyźni w pełni samodzielnie uczestniczyli w życiu społecznym i zawodowym.

V. Czas trwania programu i harmonogram realizacji poszczególnych działań

Program będzie realizowany w okresie od maja do września 2010 roku w ramach realizowanego przez gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku projektu systemowego „Uwierz w siebie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VII, Poddziałanie 7.1.1.

Harmonogram realizacji poszczególnych zadań i działań w ramach programu przedstawi się następująco:

Lp.	Zadania/Działania	Okres realizacji 2010 rok				
		V	VI	VII	VIII	IX
1.	Promocja programu					
2.	Rekrutacja grupy docelowej					
3.	Prowadzenie środowiskowej pracy socjalnej					
4.	Uczestnictwo w zajęciach w ramach aktywnej integracji					
4.1.	Organizacja usług wspierających animację lokalną – animator lokalny (instrument aktywizacji społecznej)					
4.2.	Uczestnictwo w zajęciach integracyjnych wg zainteresowań tzw. „otwarte drzwi” (instrument aktywizacji społecznej)					
4.3.	Uczestnictwo w warsztatach w formie wyjazdowej					
4.4.	Warsztaty informacyjno - integracyjne (instrument aktywizacji społecznej)					
4.5.	Warsztaty integracyjno - edukacyjne (instrument aktywizacji społecznej)					
4.6.	Warsztaty aktywne metody poszukiwania pracy (instrument aktywizacji zawodowej)					
4.7.	Indywidualna praca z doradcą zawodowym (instrument aktywizacji zawodowej)					
4.8.	Organizacja szkoleń/kursów (nauka udzielania pierwszej pomocy, nauka języka obcego) - instrument aktywizacji edukacyjnej.					
4.9.	Organizacja treningu umiejętności i kompetencji społecznych (instrument aktywizacji społecznej)					
6.	Realizacja działań usamodzielniających.					
7.	Realizacja działań towarzyszących (mat. dydaktyczne, ubezpieczenie NNW, catering)					
8.	Monitoring programu					
9.	Ewaluacja programu					

VI. Budżet przewidziany na realizację projektu

Budżet przewidziany na realizację programu wynosi 31 600,00 zł. Kalkulowany koszt wsparcia na osobę aktywizowaną w ramach programu aktywności lokalnej wynosi 1 975,00 zł (maksymalnie do 3.000 zł). W finansowaniu programu przyjęto rozliczanie ryczałtowe.

Budżet z uwzględnieniem poszczególnych kategorii kosztów w ramach programu przedstawia załącznik nr 1.

Zródła finansowania programu:

- środki pochodzące własnego budżetu
- środki z Europejskiego Funduszu Społecznego

VII. Podział odpowiedzialności poszczególnych realizatorów.

Realizator	Działania
Urząd Gminy Ełk	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników.
Powiatowy Urząd Pracy w Ełku	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników.
Centrum Kultury i Sportu	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników. 2. Współpraca przy realizacji działań w ramach aktywnej integracji, tj. wspólna realizacja instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacyjnej. 3. Udostępnienie sal do prowadzenia zajęć.
Biblioteka Publiczna	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników.
Policja	1. Współpraca przy realizacji zajęć z zakresu instrumentu aktywizacji społecznej.
Szkoła	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników. 2. Współpraca przy realizacji zajęć z zakresu instrumentu aktywizacji społecznej.
Parafia	1. Współpraca przy promocji i rekrutacji uczestników.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	1. Realizacja programu. 2. Promocja i rekrutacja uczestników programu. 3. Realizacja działań w ramach aktywnej integracji tj. realizacja instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacyjnej, wynikających z wniosku o dofinansowanie projektu systemowego „Uwierz w siebie” na rok 2010. 4. Monitoring podjętych działań. 5. Ewaluacja programu.

IX. Uzasadnienie realizacji

Dobrze zorganizowana i aktywna społeczność lokalna to nie tylko ważny element społeczeństwa demokratycznego, ale także jeden z sojuszników w procesie rozwiązywania problemów. Jednak w naszej gminie brak prężnie działających społeczności. Grupy nieformalne oraz

stowarzyszenia dopiero rozpoczynają swoją działalność nie do końca ukierunkowaną na problemy społeczne. Nabierający od wielu lat coraz większego znaczenia pieniądź zaczyna kierować życiem wielu ludzi, którzy w pogoni za nim często zaniedbują rodzinę, a przede wszystkim wychowanie dzieci. Z roku na rok pogłębiają się dysproporcje pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi. Obserwuje się także powolne odchodzenie od tradycji oraz spłykanie ważnych dotychczas wartości. Więzi społeczne ulegają dalszemu rozluźnieniu, coraz częściej mamy do czynienia z przypadkami znieczulicy społecznej. Ostatnio obserwuje się także zjawisko bierności społeczeństwa, w którym poszczególne osoby wykazują postawę roszczeniową, żądając tylko wsparcia materialnego i gotowych, dobrze płatnych atrakcyjnych ofert pracy. Dlatego właśnie powinno się zapobiegać takim właśnie zjawiskom, gdyż zaowocuje to w przyszłości ogromnym kryzysem pomocy społecznej - bezowocnemu, bezustannemu rozdawnictwu pieniędzy.

Nie można biernie czekać na cud, że źle funkcjonujące grupy lub społeczności nagle same się uaktywnią i zajmą się rozwiązywaniem istniejących problemów, zwłaszcza, że najczęściej brakuje im także wiedzy i umiejętności jak to zrobić. Dlatego właśnie konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań, których celem jest uaktywnienie nie tylko pojedynczych osób, ale i grup oraz społeczności lokalnych. Społeczności należy ożywić i pobudzić w nich poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, zwłaszcza tych najsłabszych. Pomocniczy w tym zakresie jest „Program Aktywności Lokalnej”, który zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywniania i pobudzania potencjału grup oraz społeczności lokalnej, a także ich włączanie w życie społeczne i zawodowe.